

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové v právní věci žalobců: **a) Ing. J. K., b) M. H.**, oba zast. advokátem JUDr. Karlem Rujbrem, se sídlem AK v Blansku, nám. Svobody 2, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení P., s. r. o., zast. advokátem JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., se sídlem AK Gočárova tř. 1000/29, Hradec Králové, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, odbor územního a stavebního řízení, Malinovského nám. 3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2006, č. j. 30 Ca 76/2006 – 12,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 4. 2006, č. j. 30 Ca 76/2006 – 12 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Výše označeným rozsudkem krajského soudu bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2002 č. j. OÚSŘ U 24/41123/Mak/Wi a dále rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Střed –odboru výstavby a územního rozvoje, stavebního úřadu ze dne 14. 6. 2002 č. j. STU/01/0101371/000/010 ve věci umístění stavby „Vilové domy N. ulice“.

Kasační stížností se žalovaný domáhá zrušení shora označeného rozsudku, v němž krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného trpí vadami řízení, a proto je, jakož i rozhodnutí stavebního úřadu, postupem dle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) bez jednání zrušil. Krajský soud konstatoval, že účastníkům řízení nebyla dána dostatečná možnost k tomu, aby se mohli v opakovaném řízení vyjádřit k podkladům rozhodnutí, dalšími námitkami se nezabýval, a rozsudek postavil na jediné této jediné vadě. Stěžovatel nikterak nepopírá, že v opakovaném řízení nedodržel

stavební úřad lhůtu k oznámení řízení dle § 36 odst. 1 stavebního zákona a stanovil lhůtu kratší 13-ti denní.

Stěžovatel však se v žádném případě neztotožňuje s tím, že je nutné považovat tuto vadu za natolik závažnou, že by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí a už vůbec nelze souhlasit s tvrzením soudu, že žalobcům nebyla poskytnuta k vyjádření žádná lhůta. Ve věci se jednalo o opakované řízení poté, kdy již jednou bylo rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 4. 10. 2001 zrušeno a vráceno k novému projednání. Před vydáním prvoinstančního rozhodnutí byli účastníci včas seznámeni se zahájením řízení o umístění stavby, uplatnili své připomínky a již od května roku 2001 naprosto přesně vědí o záměrech v předmětném území. Po odstranění vad vytknutých žalovaným (v odvolacím řízení) oznámil stavební úřad dne 24. 5. 2002 pokračování v řízení a lhůtu k seznámení se s podklady stanovil na 6. 6. 2002; v oznámení uvedl, že do podkladů a technické dokumentace lze nahlédnout na stavebním úřadě. Toto oznámení obdržel žalobce ing. K. 30. 5. 2002, M. H. dne rovněž 30. 5. 2002; stejně tak jejich právní zástupce JUDr. Ž. Je rovněž nepochybné, že Ing. K. se znalcem nahlížel do spisového materiálu dne 3. 6. 2002, ing. H. tak učinil 5. 6. 2002 a právní zástupce přímo v podaném odvolání uvádí, že se 5. 6. 2002 zúčastnil ústního jednání ve věci a uplatnil námitky. Tvrzení soudu o tom, že žalobcům nebyla poskytnuta lhůta k připomínkám a námitkám žádná, se tak nezakládá na pravdě. Žalobci tak dle přesvědčení stěžovatele měli, i přesto, že nebyla dodržena zákonná 15-ti denní lhůta, možnost podat připomínky a námitky o kterých také stavební úřad rozhodl a ve výroku územního rozhodnutí se jimi zabýval. Fakticky tedy učinili úkony na obhajobu svých zájmů a na svých procesních právech nebyli nijak zkráceni. Jednalo se o pokračování v územním řízení, tzn., že se s podklady pro vydání územního rozhodnutí seznamovali opakovaně.

Stěžovatel rovněž dodává, že námitkou stanovení kratší lhůty se zabýval také Krajský úřad Jihomoravského kraje v řízení mimo odvolací řízení; přitom konstatoval, že „toto pochybení nepovažuje krajský úřad za natolik závažné, aby vedlo ke změně nebo zrušení napadeného rozhodnutí, zvláště za situace, kdy původní územní rozhodnutí bylo odvolacím orgánem zrušeno pro výhradně procesní pochybení a ke všem podkladům pro rozhodnutí měli účastníci řízení možnost vyjádřit se v řádných lhůtách. S ohledem na procesní ekonomii, ale především na povinnost dbát ochrany práv účastníků řízení nabytých v dobré víře (§ 65 odst. 2 správního řádu) podnět odložil.

Stěžovatel dále upozorňuje na chyby v psaní ve výroku a v odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu; navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalobci nepodali písemná vyjádření.

Dne 27. 2. 2007 podala osoba zúčastněná na řízení P., s. r. o. oznámení o uplatnění práva osoby zúčastněné na řízení a zaslala vyjádření ke kasační stížnosti, v němž mimo jiné označila postup krajského soudu za nezákonný, když tento bez nařízení jednání zrušil rozhodnutí žalovaného a v argumentaci se shoduje s námitkami stěžovatele. Dále namítá zmatečnost řízení před krajským soudem v tom, že byla zcela opomenuta v řízení před krajským soudem, nebylo s ní jednáno a rovněž rozsudek krajského soudu nyní napadený kasační stížností jí byl doručen až poté, kdy si jej sama vyžádala.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nejvyšší správní soud především nesdílí závěry Krajského soudu v Brně stran naplnění podmínek pro postup soudu dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., když s přihlédnutím k obsahu správního i soudního spisu nelze jinak než dát za pravdu stěžovateli, že poskytnutím kratší než zákonné lhůty v již opakovaném řízení žalobcům by se mohlo jednat o tak závažné pochybení, které by bez dalšího muselo vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného postupem dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Podstatné pochybení, nutně vedoucí ke zrušení napadeného rozsudku krajského soudu, však Nejvyšší správní soud shledal v řízení před krajským soudem.

Podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné (§ 103 odst. 1 písm. c) nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé anebo je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.).

Ze spisového materiálu vyplynulo, že předmětem soudního přezkumu je územní rozhodnutí, které bylo vydáno právě k návrhu společnosti P., s. r. o.; tato osoba tak nutně měla postavení osoby zúčastněné na řízení. Bylo s ní jednáno v průběhu celého správního řízení. Skutečnost, že žalobci sami tuto osobu neoznačili v podané žalobě je zcela bez významu. Podle ust. § 34 s. ř. s. totiž osobami zúčastněnými na řízení jsou osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných uplatňovat. V daném případě není pochyb o tom, že se o osobu na řízení zúčastněnou jedná.

Neoznačili - li žalobci uvedenou osobu již v žalobě, bylo povinností předsedy senátu tuto osobu vyrozumět o probíhajícím řízení, jakož ji i vyzvat, aby oznámila, zda bude svá práva v řízení uplatňovat. Osoba zúčastněná na řízení má právo předkládat písemná vyjádření, nahlížet do spisu, být vyrozuměna o nařízeném jednání a žádat, aby jí bylo při jednání uděleno slovo. Rovněž se jí doručuje rozhodnutí, jímž se řízení u soudu končí (§ 34 odst. 2, 3 s. ř. s.). V projednávané věci však krajský soud ničeho v tomto směru neučinil a v řízení nepostupoval ani v souladu s ust. § 74 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti nemůže odhlédnout ani od faktu, že krajskému soudu již byla stejná vada, a to dokonce v téže věci (stavba vilových domů N.), totiž pomínutí osoby zúčastněné v řízení, vytknuta Ústavním soudem. V rozhodnutí ze dne 26. 4. 2005 sp. zn. II. ÚS 310/04 Ústavní soud konstatoval, že v postupu Krajského soudu v Brně shledal závažná pochybení, která zasáhla do základních práv stěžovatelky, zaručených v čl. 2 odst. 2, čl. 36 a v čl. 38 odst. 2 Listiny.

Jakkoli již tato podstatná vada a zmatečnost řízení před krajským soudem sama o sobě nutně musí vést ke zrušení napadeného rozsudku, Nejvyšší správní soud rovněž shledal další pochybení krajského soudu, nezabýval-li se tento všemi žalobními námitkami (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Nelze nalézt ospravedlnění takového postupu v závěru soudu, a to že již byl v jedné z námitek shledán dostatečný důvod pro postup dle § 76 s. ř. s. Na její relevantnosti lze přitom, s ohledem na nepřesvědčivost odůvodnění rozsudku krajského soudu v tomto směru, stěží setrvat.

Povinností soudu v řízení o žalobě je přezkoumání rozhodnutí v celém rozsahu uplatněných žalobních námitek (§ 75 odst. 2 s. ř. s.); této povinnosti však krajský soud nedostál.

Povinnost soudu vypořádat se se všemi žalobními námitkami má své opodstatnění. Jakkoli totiž může již jedna z nich být shledána důvodnou a může vést sama o sobě ke zrušení přezkoumávaného rozhodnutí, je nutno se vypořádat se všemi ostatními, a to z hlediska jejich důvodnosti či naopak nedůvodnosti. Zruší-li totiž soud rozhodnutí žalovaného správního orgánu, je tento vázán právním názorem soudu v dalším řízení. Není-li však stran námitek neprojednaných (přitom již ve správním řízení uplatněných) žádný právní názor soudem vysloven, stěží může v dalším řízení správní orgán této povinnosti dostát, resp. jeho nové rozhodnutí může trpět další vadou, k níž se v námitce soud ve zrušujícím rozsudku nevyjádřil. Tím spíše tak tomu bude v případě, kdy i další námitky mohou být námitkami důvodnými.

Možnost soudu rozhodnout dle § 76 s. ř. s. bez nařízení jednání představuje zákonnou výjimku z povinnosti *a contrario* stanovené v ust. § 51 s. ř. s. Shledá-li soud naplnění některých z důvodů dle § 76 odst. 1 s. ř. s., ospravedlňuje jej takové zjištění toliko k postupu dle § 51 odst. 2 s. ř. s., nepředstavuje však výjimku z ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. a nezabývá jej povinností vypořádat se se všemi námitkami žalobce a učinit stran jednotlivých závěr o jejich důvodnosti či nedůvodnosti. Překážku meritorního přezkumu žalobních námitek by bylo lze připustit toliko v případě konstatací absolutní nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost, resp. vyslovení nicotnosti.

Takový závěr však v projednávané věci krajský soud neučinil, když rozhodnutí zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Nutno však v této souvislosti konstatovat, jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, že relevantní odůvodnění stran dopadu poskytnutí toliko zkrácené lhůty k uplatnění námitek žalobcům (s nimiž se správní orgán řádně vypořádal) v již opakovaném řízení o umístění stavby a příčinnou souvislost této vady řízení s vyslovením závěru o nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu, napadený rozsudek krajského soudu postrádá. Obzvláště za situace, kdy krajský soud již v této věci zamítl rozsudkem ze dne 23. 11. 2004 č. j. 29 Ca 279/2003 - 138 žalobu týchž žalobců proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 24. 7. 2003, č. j. OÚŠŘ U 03/34197/Šk, jímž bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno - střed ze dne 30. 4. 2003 č. j. STU/01/0300741/000/002, kterým byla povolena firmě P., s. r. o. (osoba zúčastněná) stavba dvou bytových domů na pozemcích p. č. 504, 505, 506 a 507, vjezdu a přípojky plynovodu na pozemku p. č. 545/15, ostatní přípojky inženýrských sítí na pozemku p. č. 545/6 vše v k. ú. P. (stavba „Vilové domy N. ulice“). Kasační stížnost žalobců podanou proti tomuto rozsudku krajského soudu, který neshledal nezákonnost rozhodnutí o vydaném stavebním povolení, Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 18. 7. 2006 č. j. 7 As 16/2005 zamítl.

Z hlavy páté Listiny základních práv a svobod vyplývá obecný požadavek, podle něhož jsou soudy povinny svá rozhodnutí řádně zdůvodnit. Absence řádného odůvodnění napadeného rozhodnutí nedává dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (II ÚS 686/02).

Nejvyšší správní soud shledal v postupu krajského soudu naplnění důvodu dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a proto rozsudek Krajského soudu v Brně postupem dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Brně rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, s. ř. s.).

V Brně dne 2. května 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu